

Raadsvoorstel

Onderwerp **Winkeltijdenverordening 2021**
Steller/telnr. Floor de Jong/ 8941 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	de Rook	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☐ Maand ☐ Jaar LTA nee: ☐ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. alle winkels de mogelijkheid te geven op zon- en feestdagen open te gaan tussen 12.00 en 22.00 uur, behalve op eerste kerstdag en op 4 mei na 19.00 uur;
- II. het college de mogelijkheid te geven een ontheffing te verlenen om langer of eerder open te gaan voor:
 - collectieve aanvragen voor bijzondere gelegenheden;
 - individuele aanvragen voor bijzondere gelegenheden;
 - maximaal 12 nachtwinkels, onder vastgestelde voorwaarden;
- III. de Verordening Winkeltijden Groningen 2021 vast te stellen;
- IV. dit besluit bekend te maken via de gemeenschappelijke voorziening overheidspublicaties;
- V. dit besluit in werking te laten treden per 1 januari 2021.

Samenvatting

Dit raadsvoorstel betreft de harmonisatie van de winkeltijden in onze gemeente, wat voor 2021 geregeld moet zijn. Het voorstel regelt dat alle winkels de mogelijkheid krijgen om open te gaan op zon en feestdagen van 12.00-22.00, behalve op eerste kerstdag de hele dag, en op 4 mei; dan is de sluitingstijd 19.00 uur. Het college kan ontheffing geven voor bijzondere gelegenheden en voor 12 nachtwinkels.

De nieuwe verordening regelt alleen wanneer de winkels de mogelijkheid hebben om open te zijn. De gemeente kan de winkeliers nooit verplichten de winkels open te laten gaan; enkel om ze dicht te doen op bepaalde tijden. We vragen aan de ondernemers om onderling en in redelijkheid met elkaar afspraken maken over gezamenlijke openingstijden per centrum/ buurt/ dorp, etc. Speciale aandacht hebben we voor Haren en Ten Boer.

B&W-besluit d.d.: 16 september 2020

Aanleiding en doel

Als gevolg van de herindeling moeten de winkeltijden in de oude gemeenten Groningen, Haren en ten Boer voor 1 januari 2021 zijn geharmoniseerd. Dit staat ook zo in het coalitie akkoord (pag. 27). De huidige winkeltijdenverordening van de (oude) gemeente Groningen stamt uit 2014. Destijds is afgesproken met de raad deze in 2019 te evalueren. Vanuit ondernemers, met name in de dorpen, krijgen wij ook steeds meer signalen dat er behoefte is aan snelle gelijktrekking en verruiming van de winkeltijden in onze gemeente.

Kader

De landelijke winkeltijdenwet regelt wanneer winkels gesloten moeten zijn. De gemeentelijke winkeltijdenverordening heft het verbod om open te zijn op tijdens gespecificeerde tijden. Een gemeente kan winkels echter nooit verplichten open te gaan; enkel dus de ruimte bieden om open te kunnen gaan op tijden die niet al automatisch in de landelijke wet geregeld zijn.

De toegestane openingstijden verschillen nu nog in de oude gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer, met name hoe ze omgaan met zon- en feestdagen.

Haren: Op 12 zon- en feestdagen per jaar mogen de winkels in Haren open. Levensmiddelenwinkels mogen tussen 13.00 uur en 18.00 uur open op alle zondagen; ook op feestdagen zoals eerste kerstdag, eerste paasdag en eerste pinksterdag. Ten Boer: Geen koopzondagen. Ook niet voor supermarkten.

Oude gemeente Groningen: Op zondagen en de meeste feestdagen mogen winkels open zijn tussen 12.00 en 22.00 uur, behalve op 4 mei na 19.00 uur, eerste paasdag, eerste pinksterdag en eerste kerstdag. Dan moeten alle winkels dicht (behalve nachtwinkels met een ontheffing).

Koopavonden zijn in de hele gemeente een vrijblijvende afspraak tussen winkeliers. De avondopenstelling tot 22.00 uur is dus een eigen keuze van de ondernemers. In Haren en Ten Boer vallen ze nu op vrijdagavond. In Groningen op donderdag. Wel zien we dat er steeds minder gebruik van wordt gemaakt.

De winkeltijdenverordening regelt ook hoe we omgaan met vergunningen voor nachtwinkels. Nachtwinkels maken gebruik van een ontheffing op de winkeltijdenverordening, zodat ze dus in de nacht tussen 22.00-6.00 open mogen zijn. In Groningen stad zijn er nu maximaal 13 vergunningen, waarvan er 12 zijn ingevuld. In Haren en Ten Boer geen.

Argumenten en afwegingen

Voor de nieuwe verordening maken we gebruik van een aantal uitgangspunten:

- We harmoniseren de bestaande regels voor één nieuwe gemeente. Voor bewoners en consumenten in de oude gemeenten willen we zoveel mogelijk eenduidigheid, transparantie en een gelijk speelveld. De winkelverordening biedt een geharmoniseerd algemeen kader voor alle winkeliers in de hele gemeente.
- Wij hebben echter ook oog voor de lokale verschillen per dorp of winkelcentrum. Bovendien kunnen we de winkeliers nooit verplichten de winkels open te laten gaan. We vragen ondernemers hier rekening mee te houden, met elkaar samen te werken en zo nodig maatwerk met elkaar af te spreken, binnen de kaders van de verordening; bijvoorbeeld over gezamenlijke sluitingstijden, maar ook over gezamenlijke activiteiten voor meer reuring in de winkelcentra.
- We respecteren de waarden van onze kerkgaande bewoners, en daarmee de zondagsrust in onze gemeente.
- We waarderen de kleine ondernemers en de vrijheid in hun ondernemerschap in onze gemeente. Zij geven kleur en smaak aan levendige winkelcentra en zorgen door hun onderscheidend vermogen voor aantrekkelijker en levensvatbare winkelgebieden, waar mensen graag komen en geld besteden. We ondersteunen dus ook (kleine) winkeliers op verschillende manieren, vaak in samenwerking met de bedrijvenverenigingen en andere externe partners. Een voorbeeld is het Warenhuis Groningen. Dit online platform draagt bij aan de zichtbaarheid van de ondernemers, waarbij de consument de mogelijkheid heeft om producten van deze winkeliers online aan te schaffen en duurzaam te laten thuisbezorgen. Winkeliers uit de gehele gemeente kunnen gratis lid worden. Vanuit de Groningen City Club (GCC) en de wijkwinkelcentra worden elk jaar projecten en activiteiten opgezet, die wij ook ondersteunen. Hierbij kan gedacht worden aan activiteiten in het winkelcentrum (muziekweekend, sinterklaas, kerst, ontbijt met de buurt), workshops en masterclasses voor ondernemers (bv over bedrijfsopvolging of duurzaamheid) maar ook aan projecten die het gebied aantrekkelijker maken (sfeerverlichting, groenvoorziening).

Als we deze uitgangspunten vertalen dan betekent dat:

- voor wat betreft de eenduidige harmonisatie dat in de oude gemeente Groningen de winkeltijden nagenoeg het zelfde kunnen blijven, behalve dat er meer mogelijkheden komen op een aantal feestdagen; deze waren immers al vrijgegeven in sommige andere delen van de nieuwe gemeente. Op eerste kerstdag moeten de winkels echter gesloten blijven.
- In de dorpen is de grootste verandering dat de winkels (ook de niet-levensmiddelenwinkels) nu ook open kunnen op de meeste zon en feestdagen vanaf 12.00. We behouden de zondagochtendrust wel in de hele gemeente.
- We houden oog voor de vrijheid van ondernemerschap, eigen initiatief en we kunnen meer ruimte geven voor ontheffingen voor bijzondere gelegenheden.

Rekening houdend met bovenstaande uitgangspunten is het voorstel:

Winkeltijden vanaf januari 2021:

Op maandag tot en met zaterdag behouden alle winkels de mogelijkheid om open te gaan tussen 6.00-22.00.

Op zon,- en feestdagen (nieuwjaarsdag; eerste en tweede paasdag; Hemelvaartsdag; eerste en tweede pinksterdag; en tweede kerstdag) mogen de winkels van 12.00-22.00 open. Goede Vrijdag en kerstavond (indien niet op een zondag) ook open van 6.00-22.00. De winkels moeten sluiten op eerste kerstdag en op 4 mei vanaf 19.00.

Bijzondere gelegenheden:

Er komt een uitzonderingsregel waarbij het college een ontheffing kan geven om langer of eerder open te gaan voor:

- collectieve aanvragen voor bijzondere gelegenheden (bv een aantal boekenwinkels willen samen een bijzondere vroege ochtend boekrelease organiseren of een wijkwinkelcentrum gaat voor een speciale late Halloween -winkelavond)
- de al bestaande uitzondering voor individuele aanvragen voor bijzondere gelegenheden (bv een 100 jarig bestaan van een winkel.)

Nachtwinkels:

Voor bestaande nachtwinkelvergunningen geldt dat het maximum wordt gezet van 13 op 12 vergunningen. De reeds uitgegeven vergunningen blijven gelden en zijn ook overdraagbaar aan een eventuele opvolger in hetzelfde winkelpand.

Volksgezondheid

In de afgelopen corona periode hebben we gezien dat het soms noodzakelijk is om in het kader van de volksgezondheid de openingstijden te kunnen aanpassen. Dat kan zowel via 'niet handhaven' (de winkels toestaan eerder of langer open te gaan) als via noodwetgeving (bv de nachtwinkels eerder dicht laten gaan). Bevoegdheden liggen bij het college respectievelijk de veiligheidsregio.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Evaluatie oude gemeente Groningen

De huidige winkeltijdenverordening van de (oude) gemeente Groningen stamt uit 2014. Destijds is afgesproken met uw raad deze in 2019 te evalueren. Uit overleg en gesprekken met winkeliers en ondernemersverenigingen blijkt dat de meeste ondernemers zich goed kunnen vinden in de bestaande zondagse openingstijden, of deze zouden willen verruimen. Men is ook tevreden over de evenementen en reuring die erbij is gekomen en de programmering op koopzondagen tot nu toe. Verder is er behoefte aan de mogelijkheid tot ontheffing voor speciale gelegenheden.

Zon en feestdagen

In gesprekken met ondernemersverenigingen en ondernemers heeft een aantal van hen van hen aangegeven dat ze behoefte hebben aan verruiming van de winkeltijden. Hier komen we deels aan tegemoet doordat de winkels in het voorstel open mogen op feestdagen als eerste paasdag en eerste pinksterdag. Tegelijkertijd houden we de zondagochtend zoals deze is; dan mogen de winkels niet open. We respecteren de waarden van onze kerkgaande bewoners in onze gemeente.

Dorpen

Vanuit de dorpen is met name behoefte aan snelle gelijktrekking van de winkeltijden in onze gemeente en verruiming op zondag met name in Ten Boer. Uit overleg en schriftelijke reacties van de ondernemersverenigingen in Haren en Ten Boer bleek dat de ondernemers graag zelf de verantwoordelijkheid dragen voor afspraken met elkaar over sluitingstijden en dat ze zich kunnen vinden in het voorstel. In Haren denkt men aan één gezamenlijke zondagse winkelopening per maand, indien hier voldoende animo voor blijkt bij de winkeliers. In Ten Boer zijn het met name de supermarkt en de

drogist die graag open willen op zondagen. Andere winkels volgen dan waarschijnlijk enkel op een klein aantal zondagen die voor hen aantrekkelijk zijn, bijvoorbeeld de zondagen voor Kerst en Oud en Nieuw of Moederdag.

Kleine ondernemers

Sommige kleine winkeliers geven aan dat het voor hen moeilijker is om veel open te zijn, maar dat zij wel waarderen dat het wel mogelijk wordt, en dat er activiteiten worden georganiseerd in winkelcentra om het winkelen aantrekkelijk te maken. Wij zullen aandacht blijven houden voor de signalen vanuit de kleine ondernemers.

Communicatie

Het is belangrijk om in de communicatie te benadrukken dat de winkeltijdenverordening geen verplichting is tot open gaan van de winkels, en dat de ondernemers in een winkelcentrum, wijk, dorp, of branche zelf goede en passende afspraken hierover kunnen maken.

Financiële consequenties

Geen

Overige consequenties

Geen

Vervolg

Na besluitvorming in de raad is het belangrijk om goed te communiceren met winkeliers en ondernemersverenigingen over de betekenis van het besluit en onze verwachtingen naar de ondernemers toe. De nieuwe verordening regelt immers alleen wanneer de winkels de mogelijkheid hebben om open te zijn. De gemeente kan de winkeliers nooit verplichten de winkels open te laten gaan; enkel om ze dicht te doen op bepaalde tijden. We vragen dus van de ondernemers om onderling en in redelijkheid met elkaar afspraken maken over gezamenlijke openingstijden per centrum/ buurt/ dorp, etc, alsmede over gezamenlijke activiteiten, voor zover dat niet al is gebeurd.

Lange Termijn Agenda

Q3

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.